

EUROOPA PARLAMENT

2014–2019

Istungidokument

A8-0161/2015

13.5.2015

RAPORT

intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise strateegia kohta kolmandates riikides
(2014/2206(INI))

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon

Raportöör: Alessia Maria Mosca

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	13
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	14

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise strateegia kohta kolmandates riikides (2014/2206(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 1. juuli 2014. aasta teatist Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele „Kaubandus, majanduskasv ja intellektuaalomand – Intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise strateegia kolmandates riikides” (COM(2014)0389),
- võttes arvesse komisjoni strateegiat intellektuaalomandi õiguskaitse tagamiseks kolmandates riikides¹ ja selle sõltumatut hindamist novembris 2010,
- võttes arvesse Euroopa Liidu põhiõiguste hartat, eriti selle artikli 11 lõiget 1 ja artikli 17 lõiget 2,
- võttes arvesse strateegiat „Euroopa 2020” (COM(2010)2020),
- võttes arvesse Euroopa Ülemkogu 21. märtsi 2014. aasta järeldusi,
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) 2008. aasta aruannet „Võltsimise ja piraatluse majanduslik mõju” 2009. aastal ajakohastatud kujul,
- võttes arvesse Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) 2009. aasta aruannet „Digitaalsisu piraatlus”,
- võttes arvesse Euroopa Patendiameti ja Siseturu Ühtlustamise Ameti (EPO/OHIM) 2013. aasta ühisuuringut „Suure intellektuaalomandiõiguse osakaaluga sektorite panus Euroopa Liidu majandustulemustesse ja tööhõivesse”,
- võttes arvesse OECD 2010. aasta kaubanduspoliitikateemalist töödokumenti „Poliitika aitab tugevdada intellektuaalomandi õigusi arengumaades”,
- võttes arvesse Maailma Kaubandusorganisatsiooni, Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooni ja Maailma Terviseorganisatsiooni 2013. aasta uuringut „Meditšiinitehnoloogia ja -innovatsiooni kättesaadavuse edendamine”,
- võttes arvesse nõukogu 22. detsembri 1994. aasta määrust (EÜ) nr 3286/94, millega kehtestatakse ühenduse meetmed ühise kaubanduspoliitika vallas, et tagada rahvusvahelistest kaubanduseeskirjadest, eeskätt Maailma Kaubandusorganisatsiooni egiidi all kehtestatud eeskirjadest tulenevate ühenduse õiguste kasutamine (kaubandustõkete määrus)²,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta direktiivi

¹ ELT C 129, 26.5.2005, lk 3.

² EÜT L 349, 31.12.1994, lk 71.

2004/48/EÜ intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta¹,

- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. mai 2006. aasta määrust (EÜ) nr 816/2006, milles käsitletakse rahvatervise probleemidega riikidesse eksportimiseks toodetavate farmaatsiatoodete patentide sundlitsentsimist²,
- võttes arvesse nõukogu 26. mai 2003. aasta määrust (EÜ) nr 953/2003 teatavate võtmetähtsusega ravimite Euroopa Liidu turule kaubandusliku levitamise vältimise kohta³,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrust (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik⁴,
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuni 2013. aasta määrust (EL) nr 608/2013, mis käsitleb intellektuaalomandi õiguskaitse tagamist tollis ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1383/2003⁵,
- võttes arvesse intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingut (TRIPS) ja Doha deklaratsiooni TRIPS-lepingu ja rahvatervise kohta, mis võeti vastu Maailma Kaubandusorganisatsiooni ministrite konverentsil 14. novembril 2001,
- võttes arvesse oma 13. juuli 2007. aasta resolutsiooni TRIPS-lepingu ja ravimite kättesaadavuse kohta⁶,
- võttes arvesse oma 18. detsembri 2008. aasta raportit võltsimise mõju kohta rahvusvahelisele kaubandusele⁷,
- võttes arvesse oma 22. septembri 2010. aasta raportit intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta siseturul⁸,
- võttes arvesse komisjoni 31. juuli 2014. aasta aruannet intellektuaalomandi õiguste jõustamise kohta ELi tolliasutustes: tulemused ELi piiril 2013. aastal⁹,
- võttes arvesse nõukogu resolutsiooni, mis käsitleb Euroopa Liidu intellektuaalomandi õiguste rikkumisega võitlemise tollialast tegevuskava aastateks 2013–2017¹⁰,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 10. detsembri 2014. aasta arvamust,

¹ ELT L 157, 30.4.2004, lk 45.

² ELT L 157, 9.6.2006, lk 1.

³ ELT L 135, 3.6.2003, lk 5.

⁴ ELT L 269, 10.10.2013, lk 1.

⁵ ELT L 181, 29.6.2013, lk 15.

⁶ ELT C 175E, 10.7.2008, lk 591.

⁷ ELT C 45E, 23.2.2010, lk 47.

⁸ ELT C 50E, 21.2.2012, lk 48.

⁹

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/customs/customs_controls/counterfeit_piracy/statistics/2014_ipr_statistics_en.pdf.

¹⁰ ELT C 80, 19.3.2013, lk 1.

- võttes arvesse kodukorra artiklit 52,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni raportit (A8-0161/2015),
- A. arvestades, et ELi konkurentsivõime on toetunud ja toetub tulevikus üha suuremas ulatuses loovusele ja innovatsioonile, ning arvestades, et nn arukas majanduskasv, st teadmiste- ja innovatsioonipõhise majanduse arendamine on üks strateegia „Euroopa 2020” kolmest prioriteedist;
 - B. arvestades, et intellektuaalomandi õigused aitavad arendada innovatsiooni ja loovust, arvestades, et nende kaitsmisel on Euroopa konkurentsivõime seisukohast otsustav tähtsus, ning arvestades, et järelikul on ELil vaja auahnemat strateegiat intellektuaalomandi õiguste kaitsmiseks suhetes oma kaubanduspartneritega;
 - C. arvestades, et oluline on edendada hariduse, ettevõtluse, teadusuuringute ja innovatsiooni ning intellektuaalomandi vaheliste seoste tugevdamist; arvestades, et intellektuaalomandi õiguste rikkumiste vastu võitlemise menetlused on kulukad ja aeganõudvad, eelkõige VKEde, sealhulgas individuaalsete õiguste omajate jaoks;
 - D. arvestades, et EL ja selle liikmesriigid peavad Maailma Kaubandusorganisatsiooni liikmetena järgima intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingut (TRIPS) ning on seega võtnud kohustuse võtta vastu ja rakendada tulemuslike meetmete miinimumstandardeid intellektuaalomandi õiguste kõikide rikkumiste vastu;
 - E. arvestades, et intellektuaalomandi õiguste alase mõttevahetuse aluseks peaks olema varasemate kogemuste ja tulevaste tehnoloogiliste suundumuste kvalifitseeritud analüüs, tagades samal ajal sise- ja välisaspektide kooskõla ning eristades vajaduse korral füüsilisi ja digitaalseid keskkondi, võttes arvesse kõigi sidusrühmade, sealhulgas VKEde ja tarbijaorganisatsioonide muresid ning seades eesmärgiks tagada huvide täielik läbipaistvus ja piisav seaduslikkus kõigi kaalul olevate huvide vahel õiglast tasakaalu saavutada püüdes;
 - F. arvestades, et võltsimine ei piirdu enam luksustoodetega, vaid hõlmab ka tavapäraseid kaupu, näiteks mänguasju, ravimeid, kosmeetikatooteid ja toiduaineid, mis võltsituna võivad põhjustada tarbijatele vigastusi või ohustada tõsiselt nende tervist;
 - G. arvestades, et 2013. aastal pidasid tolliasutused ELis kinni peaaegu 36 miljonit toodet, mille puhul kahtlustatakse intellektuaalomandi õiguste rikkumist, kusjuures kinnipeetud kaupade väärtus ületab 760 miljonit eurot;
 - H. arvestades, et 72 % kõikidest 2013. aasta kinnipidamistest oli seotud väikesaadetistega; arvestades, et neljandat aastat järjest oli põhikategooriaks ravimid, mis moodustasid 19 % kõnealustest kinnipidamistest ja 10 % kõikidest kinnipidamistest;
 - I. arvestades, intellektuaalomandi õiguste rikkumiste vastu võitlemine on vajalik selleks, et vähendada nende võimalikku ohtlikkust tarbijate tervisele ja ohutusele ning keskkonnale, kaitsta väärtuste loomist ELis ja kolmandates riikides, vältida majanduslikke ja sotsiaalseid tagajärgi ELi ettevõtjate ja loovisikute jaoks ning tõrjuda kultuurilisele mitmekesisusele Euroopas ja kolmandates riikides avalduvaid ohte;

arvestades, et võlts- ja piraatkaupadega kauplemisest kasu saava organiseeritud kuritegevuse vastane võitlus nõuab eritähelepanu;

- J. arvestades, et terviklik intellektuaalomandi õiguste alane õigusraamistik tuleks ühendada tulemusliku tagamisega, viidates vajaduse korral tagamismeetmetele ja -karistustele, ning samal ajal tuleks kindlustada, et intellektuaalomandi õiguste tagamise meetmed ei koormaks liigselt seaduslikku kaubandust;
- K. arvestades, et üks intellektuaalomandi kaitse peamisi aspekte on kehtivate õigusaktide ja rahvusvaheliste kohustuste, sealhulgas karistusi käsitlevate seaduste nõuetekohane jõustamine;

Üldised märkused

1. peab kiiduväärseks komisjoni järgitud lähenemisviisi, pidades eelkõige silmas erisuguste huvide vahelise tasakaalu nõudmist;
2. on seisukohal, et õiguste omajate ja lõppkasutajate huvide vahelist õiglast tasakaalu käsitlev arutelu on mitmetahuline ja äärmiselt keeruline, kuna kõigil osalistel on majanduslikud huvid; on seisukohal, et komisjon peaks uurima, kuidas korraldada teavitatud ja läbipaistev avalik arutelu intellektuaalomandi kaitse ja õiguste tagamise ning selle tähenduse üle tarbijatele; arvab, et nõudmisega kaasata sidusrühmad paremini intellektuaalomandi õiguste alasesse arutellusse peavad kaasnema meetmed kõigi osalejate jaoks läbipaistvuse ja seaduspärasuse tagamiseks; on arvamusel, et puudub hinnang teatisele, milles võetakse arvesse nii 2004. aasta strateegiat intellektuaalomandi õiguskaitse tagamiseks kolmandates riikides kui ka võltsimisvastase kaubanduslepingu tagasilükkamist;
3. rõhutab, et ei ole piisavalt selge, milliste vahendite ja milliste meetoditega oleks võimalik saavutada teatistes esitatud tulemused, eelkõige mis puudutab küsimust, milliseid ressursse kasutatakse ja kust need võetakse, arvestades ka piiratud ressursse, mis on tehtud kättesaadavaks nende ELi õiguste omajate toetamiseks, kes ekspordivad kolmandatele turgudele või seavad end seal sisse;
4. on arvamusel, et puuduvad selged märgid sise- ja välispoliitika koordineeritusest intellektuaalomandi õiguste kaitse valdkonnas, ning rõhutab, kui oluline on selle küsimusega seotud olukorda sisemiselt parandada; tõdeb, et sise- ja välispoliitika sidusus ei välista vajadust kohandatud lähenemisviisi järele, milles arvestatakse kõnealusel kolmanda riigi turul eksisteerivaid erilisi fakte ja olusid;
5. toonitab, et intellektuaalomandi õiguste kaitset tuleks käsitada vajaliku, kuid mitte piisava esimese sammuna kolmanda riigi turule pääsu loomisel ning suutlikkus tulemuslikult teostada tunnistatud intellektuaalomandi õigusi sõltub sisulisest kaitsest, sealhulgas tulemuslikust tagamisest ja abinõudest asjaomases riigis;
6. rõhutab, et paljude intellektuaalomandi õiguste rikkumiste äriine laad ja organiseeritud kuritegevuse üha suurem osalus nendes rikkumistes on muutunud oluliseks probleemiks; peab kahetsusväärseks, et rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse vastu võitlemise Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsioonil (Palermo

- konventsioon) puudub ikka veel võltsimisvastane protokoll, ning kutsub komisjoni ja liikmesriike üles oluliselt suurendama jõupingutusi selle saavutamiseks;
7. tunnustab ja toetab püüdlust saavutada parem kooskõla intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise ning muude poliitikavaldkondade vahel ning komisjoni ja liikmesriikide vahel kõnealuse eesmärgi saavutamisel; on seisukohal, et intellektuaalomandi õiguste kaitse ja piisavad meetmed intellektuaalomandi õiguste rikkumistega võitlemiseks võivad aidata võidelda organiseeritud kuritegevuse, rahapesu ja maksudest kõrvalehoidumise vastu ning soodustada ausa, jätkusuutliku, tulevikukindla ja innovatsioonisõbraliku digitaalturu arengut;
 8. avaldab toetust komisjoni tööle geograafiliste prioriteetide kindlaksmääramisel, mille puhul kasutatakse lähtealusena tema kaks korda aastas koostatavaid aruandeid intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise kohta kolmandates riikides;
 9. on arvamusel, et strateegias ei tunnustata piisavalt vahetegemist ühelt poolt kaubamärkide ja patentide füüsilise võltsimise ning teiselt poolt autoriõiguse rikkumiste vahel, eelkõige digitaalses keskkonnas; märgib, et digiteerimise üha kiirema tempo tõttu muutub digitaalmaailmas intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise küsimus kogu maailmas üha tähtsamaks;
 10. on arvamusel, et strateegiat tuleks paremini kohandada digitaalse keskkonnaga ja see peaks horisontaalse sidususe tagamiseks hõlmama tugevat koostööd tolliasutustega ja turujärelevalveasutustega;
 11. toonitab, et geograafilised tähised ja nende kaitse on sama tähtsad kui muud tüüpi intellektuaalomand, kuna need tagavad toodete jälgitavuse kuni tarbimisajani ja kaitsevad tootja oskusteavet;
 12. on seisukohal, et komisjon peaks tagama, et geograafilisi tähiseid tunnustatakse ja kaitstakse tõeliselt, kui peetakse vabakaubanduslepingute läbirääkimisi kolmandate riikidega, eriti mis puudutab Atlandi-ülest kaubandus- ja investeerimispartnerlust (TTIP);
 13. on seisukohal, et TRIPS-lepingut tuleks rakendada tasakaalustatult ja tõhusalt, kui see on asjakohane, ning igasugune paindlikkus selle sõnastuses peaks täielikult järgima kõigi tehnoloogiavaldkondade mittediskrimineeriva kohtlemise aluspõhimõtet, nagu on sätestatud lepingu artikli 27 lõikes 1; on veendunud, et ka Doha deklaratsiooni tuleks arvesse võtta, rõhutades samal ajal, et tugevdatud intellektuaalomandi kaitsest ja õiguste tagamisest ei saa kasu mitte ainult ELi riigid, vaid see aitab ka arengumaadel luua ja arendada kohalikke raamistikke, mis on vajalikud innovatsiooni ja teadusuuringute ergutamiseks ja kaitsmiseks – üha tähtsam küsimus, kui nad liiguvad rahvusvahelise kaubanduse väärtusahelates ülespoole;

Õiguste tagamine ja üldsuse teadlikkus

14. rõhutab, et me vajame teadlikku, tasakaalustatud ja senisest läbipaistvamat avalikku arutelu õiguste tagamise teemal, mis hõlmaks kõiki huvitatud osapooli ning tasakaalustaks kõik avalikud ja erahuvid;

15. tunnistab vajadust tõsta tarbijate teadlikkust sellest, millist varalist kahju põhjustab intellektuaalomandi õigusi rikkuvate kaupade ostmine või kasutamine ning kuidas see kahjustab innovatsiooni ja loovust ja mõnikord ka inimeste tervist ja ohutust; juhib tähelepanu asjaolule, et ainuüksi õiguste jõulisem tagamine ei lahenda intellektuaalomandi kaitse ja õiguste tagamisega seotud praegusi ja tulevasi probleeme ning et see peaks kaasnema tarbijate senisest suurema teadlikkusega; rõhutab sellega seoses ettevõtlussektori rolli;
16. näeb selget vajadust saavutada intellektuaalomandi õiguste kaitsel üldsuse toetus; võtab sellega seoses teadmiseks Siseturu Ühtlustamise Ameti (OHIM) tegevuse, mis hõlmab kampaaniaid kodanike teadlikkuse tõstmiseks kaubanduslikus mahus toimuvate intellektuaalomandi õiguste rikkumiste mõjudest;

Internet ja intellektuaalomandi õigused

17. on rahul 4. mail 2011. aastal allkirjastatud õiguste omajate ja internetiplatvormide vastastikuse mõistmise memorandumiga kui ühise püüdega piirata võltskaupade müüki e-kaubanduse platvormide kaudu; kutsub komisjoni ja liikmesriike üles alustama veebiplatvormidega struktureeritud dialoogi küsimuses, kuidas kõige paremini võltskaupade müüki avastada ja tõkestada;
18. märgib, et võltskaupade müügi sagenemine viimastel aastatel on tingitud digiteerimisest ja digitaalsete müügiplatvormide arvu kasvust, mille kaudu toimub võltskaupade müük ja edasimüük üle kogu maailma ja ilma igasuguse mõjusa kontrollita; kutsub seepärast üles põhjalikumalt kaaluma tõhusamate vahendite kasutuselevõtmist füüsiliste toodete internetimüügi kontrollimiseks;
19. on seisukohal, et internetis geograafiliste tähiste kindla kaitse edendamise strateegia tuleks konkreetsemalt sõnastada, ja et selles tuleks püstitada konkreetset eesmärgid;
20. kutsub komisjoni üles tegema koostööd interneti nimede ja numbrite määramise korporatsiooni (ICANN) ning Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsiooniga (WIPO), et luua mehhanism geograafiliste tähiste kaitseks internetis;
21. peab vajalikuks hoolikalt hinnata vahendajate vastutust; sellega seoses oleks eelistanud näha põhjalikumalt strateegiat, kuid tunnistab, et antud küsimus vajab eraldi arutamist;

Areng ja tärkava turumajandusega riigid

22. kutsub komisjoni üles panustama sellise keskkonna loomisse, kus liikmesriikide ja kolmandate riikide huvid langevad kokku ning kus esineb vastastikune huvi luua kõrgetasemelised kaitseraamistikud koos mõjusate õiguskaitsevahenditega, et kaotada intellektuaalomandi õiguste kaitses esinevad lüngad; võtab teadmiseks vajaduse hoolikalt eristada eri „arengumaade” olusid ja asjaomaseid kaubandusküsimusi ning võtta arvesse iga arengumaa eritingimusi;
23. on rahul komisjoni senise juhtumipõhise tööga nende arengumaade toetamisel, kes soovivad oma intellektuaalomandi õiguste süsteeme täiustada, ning kutsub komisjoni üles seda tegevust jätkama ja intensiivistama, andes jätkuvalt vajalikku tehnilist abi teadlikkuse tõstmise programmide, õigusloomealase abi ja ametnike koolitamise vormis

ning võttes seejuures arvesse iga riigi arengutaset;

Ravimite kättesaadavus

24. nõustub üleskutsega leida üldine lahendus keerukale ja mitmetahulisele küsimusele seostest intellektuaalomandi õiguste ning taskukohaste ravimite üldkättesaadavuse vahel, rõhutades siinkohal, et ravimitööstuses on tähtis intellektuaalomandi õiguste patsiendikeskne käsitlus;
25. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles jätkuvalt toetama kõigi asjaomaste sidusrühmade osalusel konstruktiivset dialoogi ravimite kättesaadavuse küsimuses ning leidma võimalusi, kuidas muuta ravimid kättesaadavamaks kõige vaesemate maade elanikele, kellele parimad ravivõimalused on kättesaamatud;
26. on seisukohal, et ehkki ELi ravimitootjate huve ja konkurentsivõimet tuleb kaitsta nende innovatsioonivõime säilitamisega, ning olgugi et mõningad ELi ettevõtted parandavad ravimite kättesaadavust abiprogrammide ja astmeliste soodushindadega, peavad ravimihinnad olema nende müügiriigi elanike jaoks taskukohased, mistõttu tuleb tingimata toetada TRIPS-lepingus sätestatud ja Doha deklaratsiooniga tunnustatud paindlikkuse mehhanisme ning võtta arvesse ravimite kolmandates riikides edasimüümisest tingitud turumoonutusi; palub komisjonil ja liikmesriikidel jätkata tööd selle tagamiseks, et võltsravimite impordi tõkestamiseks mõeldud piirikontrollimeetmed ei takistaks geneeriliste ravimite liikumist;
27. rõhutab, et äriühinguid tuleks õhutada tegema oma konkurentsikeskkonnas paremini koostööd ning töötama koos avaliku sektori asutustega selle nimel, et tagada liikmesriikides ja kolmandates riikides ravimite parem ja laialdasem kättesaadavus; palub komisjonil kaaluda võimalust toetada selliseid innovatsioonimehhanisme nagu patendipuulid, et stimuleerida teadusuuringuid ning samal ajal tagada geneeriliste ravimite tootmine;
28. on arvamusel, et liit peab osalema laialdasemas tervishoiu ülemaailmse edendamise teemalises mõttevahetuses, mis hõlmab ka tervishoiusüsteemide tugevdamise strateegiaid;
29. kutsub komisjoni üles stimuleerima ELis toodetud geneeriliste ja biojärgnevate (biosimilar) ravimite ekspordi otsekohe, kui nende patentide kehtivusaeg kolmandates riikides lõpeb;

Paremate andmete esitamine

30. on seisukohal, et mõned teatistes tsiteeritud statistikaandmed on saanud vastuolulise ja juba varem kritiseeritud meetodika abil ning et statistilisi andmeid tuleb täiustada, et need paremini kajastaksid intellektuaalomandi õiguste ning nende kaitse ja tagamise kesksel tähtsust ELi majanduse jaoks, mitte üksnes teavitaksid ja aitaksid praegust poliitikat täiustada, vaid ka jätkuvalt toetaksid tõendus põhise poliitikakujundamise põhimõtet;
31. nõustub komisjoni esitatud intellektuaalomandiga seotud õigusrikkumiste ELi vaatluskeskuse loomise põhjendustega ning palub sellele eraldada sihtotstarbelised

vahendid;

32. juhib tähelepanu asjaolule, et vaatluskeskus peaks oma koosseisu poolest olema igakülgne ning see ei tohiks dubleerida juba olemasolevaid organeid;
33. kutsub komisjoni üles töötama selle nimel, et vaatluskeskus jääks sõltumatuks, tagamaks, et selle tööd ei kahjustaks ei tegelik ega oletatav kallutatatus;

ELi õigusaktid ja liidusisene koostöö

34. tunnistab, et parem ja nõuetekohaselt ühtlustatud intellektuaalomandi õiguste alane sisepoliitika võib aidata parandada intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise taset kogu maailmas;
35. kutsub komisjoni üles tegema koos liikmesriikidega tööd WIPO kaubamärgiõiguse lepingu, Haagi kokkuleppe Genfi redaktsiooni, registreeritud päritolunimetuste kaitse ja nende rahvusvahelise registreerimise Lissaboni lepingu ning muude intellektuaalomandi õigustega seotud rahvusvaheliste lepingute ratifitseerimiseks;
36. kutsub komisjoni üles võtma lisameetmeid kooskõlas selle avaliku arutelu tulemustega, mis korraldati komisjoni roheline raamatu „Euroopa traditsioonilise oskusteabe kõige tõhusam kasutamine” (COM(2014)0469) teemal seoses liidu geograafiliste tähiste kaitse võimaliku laiendamise ja mittepõllumajanduslikele toodetele;

Intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamine kolmandates riikides

37. toetab komisjoni lubadust lugeda esmatähtsaks intellektuaalomandi õiguste tagamise ja nende parema kaitse edendamine WTOs ja muudel rahvusvahelistel foorumitel, millega avatakse Euroopa eksportööridele uusi turge ja parandatakse seniseid turulepääsu tingimusi;
38. märgib, et turumajandusega riigi staatuse omistamine kaubanduse kaitsemeetmete mõttes sõltub lisaks muudele kriteeriumitele intellektuaalomandi kaitsest asjaomas riigis;
39. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles mõjusamalt toetama intellektuaalomandi õigusi kõigis asjaomastes mitmepoolsetes organisatsioonides (WTO, Maailma Terviseorganisatsioon ja Maailma Intellektuaalse Omandi Organisatsioon) ning tegema tööd selleks, et lisada WTO süsteemi intellektuaalomandi õigustega seotud rahvusvahelised lepingud, mis ei ole veel selle osa, näiteks WIPO kaubamärgiõiguse leping, WIPO esituste ja fonogrammide leping, WIPO autoriõiguse leping, Haagi kokkuleppe Genfi redaktsioon ning registreeritud päritolunimetuste kaitse ja nende rahvusvahelise registreerimise Lissaboni leping;
40. on seisukohal, et kahepoolsete vabakaubanduslepingute sõlmimiseks peetavatel läbirääkimistel tuleks pöörata nõuetekohast tähelepanu intellektuaalomandi käsitlevatele peatükkidele ning läbirääkijad peaksid tunnistama, et õigus tegeleda ettevõtlusega peaks olema seotud intellektuaalomandi õiguste austamise ja kehtivate õigusraamistike järgimisega; on rahul komisjoni senise tegevusega intellektuaalomandi

õiguste kaitset ja tagamist käsitlevate peatükkide edukal lisamisel kahepoolsetesse vabakaubanduslepingutesse;

41. on seisukohal, et eelnimetatud, WTO süsteemi lisamist ootavate WIPO lepingute ratifitseerimine tuleks lisada liidu sõlmitavatesse kahepoolsetesse vabakaubanduslepingutesse;
42. toetab komisjoni käsitust, mis seisneb intellektuaalomandi kaitse ja õiguste tagamise ja tugevdamise valdkonnas konkreetsete kohustuste võtmise eesmärgil intellektuaalomandi alaste dialoogide algatamises ning vastavate töörühmade moodustamises nende prioriteetsete riikidega, kellega ei ole käimas laiaulatuslikke läbirääkimisi; rõhutab vajadust võtta intellektuaalomandi õigused kõrgema taseme poliitiliste kohtumiste päevakorda seal, kus intellektuaalomandi teemalistel aruteludel ja asutustevahelistel kohtumistel ei ole edu saavutatud;
43. rõhutab, et liidu ja muude piirkondlike blokkide vahelist intellektuaalomandi õiguste alast koostööd tuleks igal võimalusel tõhustada;
44. kutsub komisjoni üles kasutama korrapärasemalt asjaomaseid vaidluste lahendamise mehhanisme, sealhulgas WTO vaidluste lahendamise organi abi seal, kus rikutakse liidu ettevõtjate, sealhulgas kõigi intellektuaalomandi õiguste omajate õigusi;
45. kutsub komisjoni üles ergutama kolmandaid riike vastastikku tunnustama intellektuaalomandi õigusekspertide tegutsemise õigust;
46. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tõhustama tollikoostööd liidus ja kolmandate riikidega võltsitud kaupade konfiskeerimiseks ja tolliprotseduuride lihtsustamiseks;
47. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles tegema kolmandate riikidega tihedamat koostööd autoriõiguste ja litsentseerimise küsimustes;
48. on veendunud, et intellektuaalomandi õiguste parem kaitse ja vastavate eeskirjade tulemuslik rakendamine kolmandates riikides annaks Euroopa Liidust ja mujalt pärit investoritele tugevad stiimulid neisse riikidesse investeerimiseks, uute tehnoloogiliste teadmiste jagamiseks ja olemasolevate tehnoloogiate ajakohastamiseks;

Kolmandates riikides antav abi ja geograafiline fookus

49. märgib, et mõnede liikmesriikide teatavates olulisemates riikides tegutsevate delegatsioonide koosseisu kuulub ka intellektuaalomandi küsimustega tegelev atašee; on veendunud, et liikmesriikide vaheline parem kooskõlastamine ja teabe jagamine võib luua uusi võimalusi intellektuaalomandi kaitse alaste ühiste eesmärkide saavutamiseks kolmandates riikides;
50. on seisukohal, et kolmandates riikides, kus intellektuaalomandi õiguste rikkumised on rohkem levinud, tuleks ELi ettevõtjaid ja tarbijaid eriliselt kaitsta intellektuaalomandi õiguste kasutajatoe laiendamise abil;

o

51. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

Raportöör on rahul komisjoni ettepanekuga vaadata läbi intellektuaalomandi õiguste kaitse ja tagamise strateegia kolmandates riikides ning tunnistas, et eri sidusrühmad hindavad komisjoni kasutatud lähenemisviisi.

Intellektuaalomandil põhinevate sektorite arvele langeb ELis umbes 39% kogu majandustegevusest väärtusega umbes 4,7 triljonit eurot aastas ja ligikaudu 26% kogu tööhõivest (56 miljonit töökohta).

Sellegipoolest on pärast intellektuaalomandi õiguste kaubandusaspektide lepingu (TRIPS, 1/1/1995) jõustumist sõlmitud vaid piiratud arvul märkimisväärseid intellektuaalomandi õiguste alaseid lepinguid, olgugi et tehnoloogias ja ühiskonnas toimunud muutused on intellektuaalomandi õiguste maastikku olemuslikult muutnud. Teatistes on praeguste ja tulevaste tähtsate probleemide hulgast eraldi käsitletud teadusuuringute ja innovatsiooni ergutamise vajadust, ravimite kättesaadavuse küsimust ja keskkonnaprobleeme.

Raportöör tunnistas, et mis tahes välispoliitikat puudutav algatus on seotud sisepoliitikaga, ning toonitab seetõttu, et EL peaks hoolikalt kaaluma ELi-siseste intellektuaalomandit käsitlevate eeskirjade täiustamise küsimusi.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÖPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	7.5.2015
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 -: 1 0: 6
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	William (The Earl of) Dartmouth, Maria Arena, Daniel Caspary, Santiago Fisas Aixelà, Yannick Jadot, Ska Keller, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Jörg Leichtfried, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Viviane Reding, Marietje Schaake, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld, Hannu Takkula, Iuliu Winkler, Jan Zahradil
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Clara Eugenia Aguilera García, Bendt Bendtsen, Goffredo Maria Bettini, Aymeric Chauprade, Sander Loones, Gabriel Mato, Frédérique Ries, Ramon Tremosa i Balcells, Wim van de Camp, Jarosław Wałęsa
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (kodukorra art 200 lg 2)	Ignazio Corrao, Herbert Dorfmann, Karl-Heinz Florenz, Tunne Kelam, Marco Zullo